

Format t.b.v. Regio Deal tranche 5 - Metropoolregio Eindhoven

Titel voorstel:	Kempenmuseum
Projectleider en contactgegevens	Petra Kolen, gemeente Eersel P.Kolen@eersel.nl
Datum:	05-06-2023

1. Omschrijving – Wat houdt het project in?

Annotatie: Geef een compacte en concrete omschrijving van uw voorstel in max. 200 woorden. Ga daarbij in op het eindresultaat, op doelgroepen en eventueel op de relatie met andere opgaven.

We ontwikkelen het Kempenmuseum door tot hét toonaangevend museum in de Brainportregio en versterken de (museum)functie die het heeft om het regionaal DNA van generatie op generatie door te geven.

Als Cultuurpoort van de Kempen laat het museum, met gratis toegankelijk bezoekerscentrum, openbare museumtuin en aangrenzend park, bezoekers kennis maken met de identiteit van de regio, het ommeland en met elkaar.

Het Kempenmuseum vertelt niet alleen verhalen maar is ook de perfecte startplek om de Kempenregio in te trekken naar locaties waar de verhalen hebben plaatsgevonden en nog steeds invoelbaar zijn.

We doen dit met duurzame investeringen in het museaal profiel, realisatie van een bezoekerscentrum en de opwaardering van gebouwen en toegankelijkheid.

Door deze impuls kunnen we het museum met bezoekerscentrum inzetten als instrument om:

- 1) de binding van inwoners en bezoekers met de identiteit van de regio te versterken
- 2) de geschiedenis van de Kempen tot leven te brengen en de verbinding met het heden inzichtelijk te maken
- 3) het museum als ontmoetingsplaats te laten fungeren
- 4) als cultuurpoort van de Kempen een grote bijdrage te leveren om het "Ommeland", de natuur, de geschiedenis en het DNA van de regio te ontdekken.

2. Impact – Hoe beantwoordt het project aan de regionale opgave?

a. Relatie tot kwetsbaarheden

Annotatie: Geef aan hoe het project inspeelt op één of meerdere van de geformuleerde regionale kwetsbaarheden. Geef daarbij aan waarom het project door sterke groei in inwoners en banen (de Schaa sprong) extra urgent en noodzakelijk is.

Sociale samenhang tussen mensen. Er is sprake van een toenemende risico op tweedeling; steeds meer groepen mensen dreigen aansluiting te verliezen. Verschillende groepen mensen – zoals praktisch en hoogopgeleid, lokale inwoners en internationals, gemeenschappen uit de	De samenleving internationaliseert in hoog tempo. Om te zorgen dat de nieuwe inwoners zich verbonden voelen met de regio en haar inwoners is het belangrijk dat nieuwe inwoners de regio gaan ontdekken en begrijpen wat het DNA van de Brainportregio en specifiek de Kempen is.
---	---

stedelijke omgeving en die van het ommeland – ontmoeten elkaar te weinig in de sterk groeiende en internationaliserende regio.	Het Kempenmuseum is ons antwoord op het verbinden van mensen onderling en met de historie van de Kempenregio. <u>Het Kempenmuseum verbindt.</u> Het Kempenmuseum staat midden in de samenleving en is verbonden met vele maatschappelijke organisaties en biedt talloze mogelijkheden voor samenwerking en vormen van medegebruik. Het Kempenmuseum met beoogd bezoekerscentrum en openbaar park/museumtuin is daarmee de plek waar nieuwe inwoners, bezoekers van de Kempenregio en lokale gemeenschappen elkaar ontmoeten. Met behulp van interactieve middelen van informatieoverdracht (zowel hands-on als digitaal en via interactie met vrijwilligers/gidsen) voor de doelgroepen jeugd , bewoners en bezoekers, nieuwkomers, expats stimuleert het Kempenmuseum verbondenheid en een beter begrip voor elkaar en het plezier in ons culturele erfgoed. Deze bezoekers ontmoeten elkaar: - in het bezoekerscentrum; waar zij worden gestimuleerd om de activiteiten in de Kempenregio te ontdekken; - in het Kempenmuseum als instrument om ontmoeting te bevorderen; - in de gratis toegankelijke museumtuin; - in het openbare park middels de recreatieve verbindende route die het Kempenmuseum met het historische centrum van Eersel verbindt.
Leefbaarheid in centrumsteden en landelijk gebied, vooral als gaat om de kwaliteit van de leefomgeving en de verbinding tussen stad en ommeland. De toegankelijkheid en de kwaliteit van de plekken waar mensen tot rust komen, bewegen en het samenkomen blijft achter.	<u>Verbinding Kempen met “Ommeland”</u> Het Kempenmuseum is het startpunt om de Kempenregio te ontdekken. We zijn de tuin van het stedelijk gebied. En vanuit het bezoekerscentrum brengen we natuur, cultuur en de geschiedenis onder de aandacht van een breed publiek. <u>Cultuurpoort van de Kempen.</u> Als cultuurpoort van de Kempenregio vertellen we het verhaal van de Kempen met name door aandacht voor de sociale cohesie, doorzettingsvermogen en innovatie in de slimme maakindustrie, de waarde van tradities en de kwaliteiten van bos, natuur en landschap.

	Het Kempenmuseum is dé plek waar het regionale DNA van generatie op generatie wordt doorgegeven en op gebied van erfgoed en cultuur veel gebeurt. De historische Kempische identiteit wordt daarbij van nieuwe -hedendaagse- lagen voorzien op basis van actuele ontwikkelingen. We kiezen bewust voor de volle breedte van het verhaal en de educatieve aspecten met speciale focus op de doelgroep jeugd, jongeren en nieuwkomers. Het bezoekerscentrum draagt er aan bij dat de ervaringen van de bezoekers aan de Kempenregio worden verrijkt en zet aan om er op uit te trekken naar locaties waar de verhalen invoelbaar zijn. Er wordt verwezen naar collega-instanties voor verdieping over specifieke onderwerpen.. Voor bewoners van, en bezoekers aan het gebied vormt het Kempenmuseum een perfecte startlocatie voor verder onderzoek en recreatie. Bijvoorbeeld door het aanbieden van wandel- en fietsroutes worden bewoners en bezoekers van de regio aangemoedigd de natuur, de dorpen en de stad te ontdekken op een groene en sportieve manier. De openbare toegankelijke museumtuin en het aantrekkelijke aansluitende openbare park zijn volwaardige ontmoetingsplekken waar mensen tot rust komen, bewegen en samenkomen.
Competentieontwikkeling. Inwoners investeren minder dan gemiddeld in competentieontwikkeling en persoonlijke ontplooiing, waardoor zingeving en daarmee ervaren welzijn minder tot zijn recht komt. Dit is ongewenst, zeker voor een kennisregio.	Het Kempenmuseum laat zien hoe door innovatie en doorzettingsvermogen de plattelandsgemeenschap is getransformeerd tot een welvarende regio waarin technologie en platteland hand in hand gaan. De van oorsprong hechte gemeenschappen met sterke familiebanden en gemeenschappelijke gronden zijn elkaar in hun strijd om het bestaan soms uit het oog verloren. Het Kempenmuseum toont de waarde van de tradities en vertaalt ze naar deze tijd waardoor ze opnieuw betekenis krijgen. Het Kempenmuseum heeft een belangrijke culturele functie: het beheert en presenteert cultureel erfgoed voor een breed publiek. Daarnaast vervult het museum ook in maatschappelijk opzicht een belangrijke rol.

	De vrijwilligers die werkzaam zijn bij het museum, zijn de levende vertalingen van de verhalen in het museum, bezoekers kunnen leren van en met deze mensen. Dit zorgt ook voor verbinding tussen mensen uit verschillende leeftijdscategorieën, achtergronden en interessegebieden. De educatieve waarde van het Kempenmuseum en het gratis toegankelijke bezoekerscentrum en openbare museumtuin is buitengewoon. Voor het onderwijs; van primair onderwijs tot en met wetenschappelijke instituten. Maar het gaat verder: denk aan: een leven lang leren, maatschappelijke stages, talentontwikkeling, inburgering en kenniseconomie. Het Kempenmuseum is een leeromgeving voor iedereen! Het Kempenmuseum laat nieuwe generaties en nieuwe inwoners kennis maken met ambacht, innovatie en techniek doormiddel van de introductie van de werkplaats en de handwerkplaats.
--	--

b. Regionale spin-off

Annotatie: Geef aan waarom het project belangrijk is voor de gehele regio (en niet alleen voor de lokale, gemeentelijke context). Waaraan kunnen we aflezen/meten wat het effect is van uw project voor de regionale opgave (onderbouwing met data is gewenst)?

Onze voornaamste doelen voor de hele regio zijn:

Verbondenheid en sociale cohesie

- Samen met collega instanties een bijdrage leveren om nieuwe inwoners zich verbonden te laten voelen met de Kempenregio door inzicht in het DNA van de Kempenregio.
- Vanuit de samenwerking tussen de regionale musea gezamenlijk inzetten op kennismaking met de culturen in de regio en de culturen die mensen meenemen naar de regio.
- Communicatie platform om beleving, voorlichting en activatie te faciliteren. De historische Kempische identiteit wordt daarbij van nieuwe -hedendaagse- lagen voorzien op basis van actuele ontwikkelingen door een communicatieplatform om beleving voorlichting en activatie te stimuleren.

Ontmoeting stimuleren

- Participatieprojecten en vormen van medegebruik voor de doelgroepen jongeren in het stedelijk gebied en nieuwe inwoners.
- Snelfietsroute verbinden met bezoekerscentrum als startpunt voor fijnmazig fiets en wandelroutenetwerk voor verbinding van het stedelijk gebied naar opstappunten bij natuurgebieden voor het opzoeken van de stilte of actief bewegen.

- Gebiedsversterking
Een bijdrage leveren aan de beleving van de regio en specifiek de Kempenregio om ontmoeting te faciliteren, ontspanningsmogelijkheden te bieden en de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren.
- o Identiteit van de Regio Gebiedsvisie gebaseerd op Canon van de Kempen.
- o Ommeland ontdekken: Gebiedsvisie cultuur natuur en landschap gebaseerd op natura 2000 gebieden.
- o Actief naar buiten en zoek de stilte. De gebiedsvisie sluit aan bij de identiteit van de toeristisch recreatieve regio zoals geformuleerd in de visie van het UVP: Groene ruimte, rust, Kempische gastvrijheid, ligging aan de grens en de innovatieve Brainportregio.

Educatie:

- Nieuwe generaties kennis laten maken met ambacht, innovatie en techniek door middel van de introductie van de werkplaats en de handwerkplaats.
- Het museum gaat gericht op zoek naar samenwerkingen met scholen in de stedelijke regio's zoals Veldhoven en Eindhoven met een divers leerlingenbestand. De afdeling educatie zal ambassadeurs inzetten voor het intensiveren van de contacten.
- Leerdoelen gebaseerd op de museale thema's die een bijdrage leveren aan onderling begrip, sociale cohesie in relatie tot het DNA van de regio en specifiek de Kempenregio.
 - o **Van de andere kant**
Het Kempenmuseum wil een educatief programma aanbieden waarin meerstemmigheid en kritisch nadenken centraal staan.
 - o **Buiten is dichtbij**
Natuur educatieprogramma over de geschiedenis en veranderingen in het landschap. In de leerlijn worden de thema's natuurontwikkeling, duurzaamheid, landbouw, ecologie en een bijdrage leveren op je balkon, je tuin of in je gedrag behandeld.
 - o **Veranderend landschap**
Het Kempenmuseum wil een educatief programma aanbieden waarin leven in een grensgebied centraal staat.
 - o **Kunst van samenwerken**
Gemeenschapsdenken is niet vanzelfsprekend. Vrijwilligerswerk is een belangrijk onderdeel van zelfontplooiing of zingeving.
 - o **Samen kunnen we het maken**
Educatieprogramma waarbij het maakproces onder de aandacht wordt gebracht. Hierbij staan ambachtelijke technieken niet alleen in dienst van het eindproduct. Het aansporen tot maken wakkert de ontwikkeling van creativiteit en expressie aan en draagt bij aan brede persoonsvorming en de cognitieve en motorische ontwikkeling.

3. Praktische informatie – Wat zijn de randvoorwaarden van het project?

a. Looptijd

Annotatie: Geef aan in welk jaar de eerste investering plaatsvindt en wat de verwachte looptijd van uw project is.

De investeringen vinden plaats in het najaar 2024 (direct na eventuele toekenning van Regio Deal middelen) en in 2025.

b. Eigenaarschap en betrokkenheid andere regionale partners

Annotatie: Geef aan bij welke organisatie de uitvoering van het project wordt/is belegd en welke eventuele andere regionale partners betrokken worden/zijn.

De regionale samenwerking bestaat uit samenwerking tussen de vier Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel, Reusel-De Mierden, onderwijs, erfgoedinstellingen, Regionale marketingorganisaties, heemkundeverenigingen, bedrijfsleven, Erfgoed Brabant, Brabants Heem, Visit-organisaties etc. Zie voor een complete beschrijving het Bidbook "Innovatie door schaarste"

Gemeente Eersel en stichting Kempenmuseum De Acht Zaligheden werken bestuurlijk samen in stuurgroepverband. Met procesbegeleiding en bijsturing is continuïteit van de initiatieven geborgd. Het Kempenmuseum is qua exploitatie de samenwerkende partner in dit project. De met de bijdrage te realiseren fysieke voorzieningen zullen in samenwerking tussen de gemeente Eersel en de stichting in stand worden gehouden.

Gemeente Eersel is als eigenaar van het Kempenmuseum de investerende partij en draagt zorg voor de projectleiding en financiële afwikkeling.

c. Investerings

Annotatie: Geef aan wat de verwachte investeringen zijn, door het invullen van onderstaande tabel.

De gemeenteraad van Eersel heeft een krediet van € 3.089.562, - beschikbaar gesteld. Voor inrichting en museaal profiel, de toegangsrouten door het park en het bouwen van een functionele hooimijt resteert een tekort van € 609.975,-.

A. Totale verwachte projectinvestering Waarop deze aanvraag betrekking heeft.	€ 1.663.625
B. Totale verwachte dekking (co-financiering)*	€ 1.053.650
Verschil tussen A en B.	€ 609.975 € (het bedrag dat u van het Rijk vraagt vanuit het instrument Regio Deal)
Is er een mogelijkheid om uw totale projectinvestering modulair op te bouwen, met andere woorden: kunt u een kleiner deel van uw project laten meedoen in de aanvraag?	Ja <i>Argumentatie: De kostenposten inrichting en museaal profiel, de aankleding route door park en realisatie functionele Hooimijt kunnen in principe los van elkaar gerealiseerd worden..</i>

(*) in deze eerste fase tot 15 juni (deadline indiening projecten bij MRE) gaat het om verwachte cofinanciering = zicht op haalbaarheid van co-financiering. In de volgende fase tot oktober is het de bedoeling dat de cofinanciering 'hard' is.

Uit de *0-meting toeristisch recreatief aanbod samenwerkende kempengemeenten* en een breed uitgezet markt- en locatieonderzoek, beide van *Markteffect* (zie bijlage) komt een duidelijke behoefte aan een regionaal museum naar voren. Dit volgt de conclusie uit het eerdere onderzoek Kansenskaart 2018 (gemeente Eersel, 2018).

Bijlage 1. Onderzoeksopzet Markt- en locatieonderzoek (Markteffect, onderdeel van de ME Research Group)

Dit onderzoek maakt gebruik van zowel kwalitatief als kwantitatief onderzoek om een verdere uitwerking van de ontwikkelrichtingen te kunnen onderbouwen.

Kwantitatief – Online panel

Via het Markteffect consumentenpanel is een digitale vragenlijst uitgezet onder inwoners van de Kempenregio en aangrenzende gemeenten, zoals weergegeven in de figuur hieronder.

- In totaal hebben 397 respondenten de vragenlijst volledig ingevuld, waardoor er (gezien de populatie) betrouwbare uitspraken kunnen worden gedaan.
- De resultaten zijn gewogen op woonplaats, geslacht en leeftijd volgens de daarvoor geldende MOA richtlijnen
- Bij een populatie (zie onderzoeksgebied hieronder) van 500.000 is de foutmarge bij een steekproef van $n = 397$ 2,23% (betrouwbaarheidsniveau 95%) waar standaard 5% gehanteerd wordt.

Onderzoeksgebied Kempen

Bijlage 2: 0-meting toeristisch recreatief aanbod samenwerkende kempengemeenten (Markteffect, onderdeel van de ME Research Group)

Dit onderzoek bestaat uit zowel desk als fieldresearch, onder de bezoekers van de Brabants Kempen. Om met 95% betrouwbaarheid uitspraken te kunnen doen over deze doelgroepen dienen circa 400 respondenten te worden bevraagd.

Fieldresearch

Om de overige categorieën in kaart te brengen is onder de doelgroepen data geïmplementeerd door middel van fieldresearch.

- In overleg met de samenwerkende gemeenten is een lijst met meer dan 30 touchpoints opgesteld
- Daar zijn de bezoekers in de periode juli tot en met september 2018 bevraagd d.m.v., live-enquêteering
- De respons bedraagt n= 540 respondenten, voldoende om op totaalniveau uitspraken te doen naar de totale populatie
- De geschatte (populaties groter dan 20.000) foutmarge komt daarmee op 5,5% (licht hoger dan de standaard gehanteerde 5%)

